

Анатолій ВДОВИЧЕНКО¹, акад. АТН України, **Володимир КАЛИНОВИЧ²**, член-кор.
АТН України, **Олександр СОКОЛОВ³**, канд. техн. наук

¹Академія технологічних наук України, просп. акад. Глушкова, 42,
г. Київ, 03680, Україна, e-mail: vdovichenkoai@gmail.com

²Спілка буровиків України, бульвар Лесі Українки, 34, м. Київ, 01133.
e-mail: karat.byр@gmail.com

³Інститут надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України,
вул. Автозаводська, 2, г. Київ, 04074, e-mail: oleks1953@ukr.net,

XXIII МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ПОРОДОРУЙНІВНИЙ І МЕТАЛООБРОБНИЙ ІНСТРУМЕНТ – ТЕХНІКА І ТЕХНОЛОГІЯ ЙОГО ВИГОТОВЛЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ»

15 жовтня 2025 р. в рамках ІХ Міжнародної спеціалізованої виставки «Нафтогазекспо-2025» в Міжнародному виставковому центрі (м. Київ) була проведена XXIII конференція «Породоруйнівний і металообробний інструмент – техніка і технологія його виготовлення і використання».

***Ключові слова:** Союз буровиків України, міжнародна конференція, породоруйнівний інструмент, буріння свердловин*

Виставка «Нафтогазекспо-2025» є одним з головних місць зустрічі вітчизняних та іноземні виробників і постачальників нафтогазового обладнання і технологій, представників науково-дослідних організацій, що працюють у нафтогазовій галузі. Захід забезпечує широкі можливості для професійної взаємодії, ділового партнерства та обміну досвідом, сприяючи зміцненню зв'язків між освітою, наукою й виробництвом. Тому не випадково місцем проведення XXIII конференції «Породоруйнівний і металообробний інструмент – техніка і технологія його виготовлення і використання» був обраний Міжнародний виставковий центр (м. Київ), де з 14 по 16 жовтня проходила чергова виставка «Нафтогазекспо-2025». Конференція відбулась 15 жовтня 2025 р.

В роботі конференції взяли участь 65 науковців та фахівців із 35 наукових установ, навчальних закладів, підприємств і організацій, зокрема, Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України, Державної служби геології та надр України, НАК «Нафтогаз» України, АТ «Укрнафта», АТ «Укргазвидобування», ПАТ «Укртрансгаз», НУ «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка», НТУ «Дніпровська політехніка», Івано-Франківського НТУ нафти і газу, Академії технологічних наук України, Спілки наукових і інженерних об'єднань України, Спілки буровиків України, Спілки геологів України, Асоціація «Нафта і Газ України», Українського інституту майбутнього, Дрогобицького коледжу нафти і газу, Полтавського коледжу нафти і газу, НТП «Бурова техніка», НТП «Карат-Бурсервіс», ТОВ «ДОЛОТА», НТК "ДЕПРОЛІ ЛТД", ПП «Інструмент-сервіс», ТОВ «Українська імпульсна індустрія», ТОВ «Спеціалізована сервісна компанія», ТОВ «КАРАТ» ЛТД, ТОВ "ЕНТЕРПРАЙЗ ЛТД", БК «ГОРИЗОНТИ», ТОВ "СП ЮКОЙЛ", ТОВ «ГЕО ПОШУК» ХР «ГРУП», Siemens Ukraine. Manager Oil&Gas. ТОВ «ВІТАБУД».

Учасники засідання XXIII конференції «Породоруйнівний і металообробний інструмент – техніка і технологія його виготовлення і використання», 15 жовтня 2025 р., Міжнародний виставковий центр, м. Київ

В роботі конференції взяли участь один академік НАН України, один член-кореспондент НАН України, три академіки АТН України, один член-кореспондент АТН України, п'ять академіків УНГА, шість докторів технічних наук, один доктор фізико-математичних наук, один доктор хімічних наук, один доктор економічних наук, дев'ять кандидатів технічних наук, три кандидати фізико-математичних наук, один кандидат геологічних наук, два кандидати економічних наук.

На конференції із привітаннями виступили: Володимир ТУРКЕВИЧ - директор Інституту надтвердих матеріалів, академік НАН України; Володимир ОНИЩЕНКО – президент НУ «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка», доктор економічних наук; Віталій ВІТРИК – генеральний директор НТП «Бурова техніка»; Володимир КАЛИНОВИЧ – голова правління Співки буровиків України.

*Володимир
ТУРКЕВИЧ*

*Володимир
ОНИЩЕНКО*

Віталій ВІТРИК

*Володимир
КАЛИНОВИЧ*

Президія XXIII конференції «Породоруйнівний і металообробний інструмент – техніка і технологія його виготовлення і використання», 15 жовтня 2025 р., Міжнародний виставковий центр, м. Київ

На пленарному засіданні конференції були заслухані наступні доповіді:

1. Удосконалення системи підготовки фахівців в НУ «Полтавська політехніка ім. Юрія Кондратюка» (доповідач – Володимир ОНИЩЕНКО, президент НУ «Полтавська політехніка», доктор економічних наук, професор, заступник голови правління Спілки буровиків України).

Доповідь Володимира ОНИЩЕНКО, президента НУ «Полтавська політехніка»

2. Сертифікація європейських інженерів (доповідач – Микола КИРЮХІН, президент Спілки наукових та інженерних об'єднань України, академік АН України, доктор фізико-математичних наук).

Доповідь Миколи КИРЮХІНА, президента Спілки наукових та інженерних об'єднань України

3. Стан та перспективи удосконалення техніки та технології виготовлення і використання бурового породоруйнівного інструменту (доповідач – Микола БОНДАРЕНКО, завідувач лабораторії бурового породоруйнівного інструменту Інституту надтвердих матеріалів НАН України, доктор технічних наук).

Доповідь Миколи БОНДАРЕНКА, Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України

4. Результати співпраці Спілки буровиків України з науковими установами і підприємствами в удосконаленні бурового породоруйнівного інструменту (доповідач – Анатолій ВДОВИЧЕНКО, президент Спілки буровиків України, академік АН України).

Доповідь Анатолія ВДОВИЧЕНКА, президента Спілки буровиків України

5. Виготовлення та відновлення породоруйнівного інструменту підприємством ТОВ «ДОЛОТА» (доповідач – Тарас ГОЛУБИЦЬКИЙ, директор ТОВ «ДОЛОТА» (м. Борислав)).

Доповідь Тараса ГОЛУБИЦЬКОГО, директора ТОВ «ДОЛОТА» (м. Борислав)

6. Школа професора Леоніда Галецького у Спілці буровиків України (доповідач – Наталія ЧЕРНІЄНКО, голова правління Спілки геологів України, кандидат геологічних наук).
7. Спільні наукові розробки із закордонними установами (доповідач – Олександр СОКОЛОВ, заступник завідувача відділу «Створення надтвердих матеріалів при високих тисках» Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України, кандидат технічних наук).
8. Інформаційно-публікаційна діяльність Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України (доповідач – Василь КОЛОДНИЦЬКИЙ, старший науковий співробітник Інституту надтвердих матеріалів НАН України, кандидат фізико-математичних наук).
9. Виготовлення інструменту для металообробної, каменеобробної і ювелірної промисловості (доповідач – Володимир СТАСЮК, заступник директора з виробництва ПП «Інструмент-сервіс», м. Вінниця).

Доповідь Володимира СТАСЮКА, заступника директора з виробництва ПП «Інструмент-сервіс»

10. Технологія дилатантного розуцільнення гірських порід (доповідач – Олена СЕЛЕР, заступник директора ТОВ «Українська імпульсна індустрія»).
11. Буріння свердловин при рятувальних роботах (доповідач – Олександр ПАЩЕНКО, доцент НТУ «Дніпровська політехніка», кандидат технічних наук).

Доповідь Олександра ПАЩЕНКА, доцента НТУ «Дніпровська політехніка», кандидата технічних наук

12. Проблеми утилізації бурових відходів та оптимальні шляхи їх вирішення (доповідач – Володимир БОГОСЛАВЕЦЬ, доцент Івано-Франківського НТУ нафти і газу, кандидат технічних наук).

Аліна ЗАГРИЦЕНКО

В дискусії по проблемах конференції та обговоренні доповідей взяли активну участь:

- директор Інституту природничих наук НТУ «Дніпровська політехніка», доктор технічних наук Аліна ЗАГРИЦЕНКО;
- заступник директора Дрогобицького коледжу нафти і газу Марія ШИМКО;
- завідувач кафедри геології та нафтогазової інженерії НУ «Полтавська політехніка», доктор технічних наук Юрій ВІННИКОВ;
- президент НУ «Полтавська політехніка», доктор економічних наук Володимир ОНИЩЕНКО;
- генеральний директор НТП «Бурова техніка», кандидат технічних наук Віталій ВІТРИК;
- секретар НТР Держгеонадр України, кандидат технічних наук Іван МАРТИНЕНКО;
- директор НТК "ДЕПРОЛ ЛТД", доктор фізико - математичних наук Олександр ПЕТРОВСЬКИЙ.

В процесі обміну думками було відзначено, що конференція пройшла конструктивно, змістовно, на високому науковому рівні, характерною рисою всіх доповідей було об'єднання за спільними цінностями і завданнями.

Під час роботи конференції було розглянуто широкий спектр актуальних питань: від розвитку бурової справи та впровадження інновацій – до модернізації обладнання й

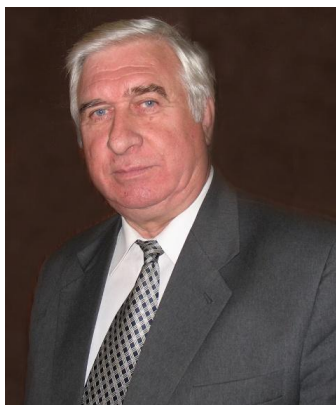

Іван МАРТИНЕНКО

стратегічного бачення кадрової політики в галузі. Зокрема було зазначено, що сучасна підготовка фахівців бурової галузі потребує нового вектора інженерної освіти – синергії фундаментальної науки, інноваційних рішень і практико орієнтованого підходу, при цьому вкрай важливим є зосередження уваги на комплексному кадровому забезпеченні галузі та необхідності стратегічного переосмислення інженерної освіти в умовах сучасних викликів.

Успішне проведення заходу є *надважливим* у відродженні однієї із найвідоміших конференцій світового рівня, яка була започаткована ще у 1998 році і щорічно проводилась до 2019 року. 15 конференцій (до 2013 року) було проведено в пансіонаті «АЛМАЗ» (селище Морське, Судак, АР Крим). Сім конференцій (2014–2019 рр.) були проведені в СГК «Бескид» (м. Трускавець). XXIII конференцію було заплановано провести у Греції в містечку Літохоро, але введений карантин у зв'язку з пандемією коронавірусної хвороби не дозволив її провести. В 2022 році російські агресори розв'язали повномасштабну війну і вторглися в Україну, що унеможливило повноцінну організацію і проведення конференції.

Матеріали конференцій видавали в щорічних збірниках наукових праць Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України «Породоруйнівний і металообробний інструмент – техніка і технологія його виготовлення і використання»¹, в яких накопичена інформація про наукові та практичні результати і перспективи розвитку робіт в області розробки, виготовлення, застосування бурового породоруйнівного, метало- та каменеобробного інструменту, нових матеріалів для їх виготовлення, технології буріння свердловин і методів їх контролю, інструментів для очисних і прохідницьких комбайнів. Розглянуто актуальні питання теорії і практики отримання монокристалічних, дисперсних, керамічних і композиційних надтвердих матеріалів (НТМ) в широкому діапазоні температур і тисків; питання розвитку нанотехнологій, наноматеріалів та наноструктурних систем. Показані досягнення та шляхи розвитку наукових основ створення новітніх технологій обробки металів і неметалів інструментом з НТМ, включаючи породоруйнівний інструмент, методів і технологій застосування НТМ в базових галузях промисловості. На сьогоднішній день видано 27 збірників. Готується до друку черговий випуск, який вийде з друку до кінця 2025 року. Ця багата спадщина підлягає ретельному вивченню, поглибленому аналізу та широкому ефективному використанню в науковій, навчальній та практичній діяльності.

В.П. Бондаренко (19 січня 1939 – 29 жовтня 2020)

З огляду на першорядну важливість буріння свердловин у фундаментальних дослідженнях земних надр та розвитку різних галузей промисловості і науки на VII конференції (2004 р.) провідними вченими та фахівцями бурової справи, геологорозвідки, виробництва бурового інструменту та обладнання було прийнято рішення про

створення Союзу буровиків України.

На X конференції (2007) було прийнято рішення про організацію підготовчих робіт по створенню Союзу буровиків України [1]. У роботі ініціативної групи зі створення Союзу

активну участь взяв В.П. Бондаренко, член-кореспондент НАН України, в той час – заступник директора інституту по науковій роботі [2].

6 червня 2008 р. у Київському геологорозвідувальному технікумі відбувся Установчий з'їзд, на якому було прийнято рішення про створення Співки буровиків України – Всеукраїнської громадської організації, головна мета якої – сприяння науковим дослідженням та ефективному впровадженню їх результатів у практику, всебічному розвитку та підвищенню освітньо-кваліфікаційного і наукового рівня фахівців, діяльність яких пов'язана з

Засідання Ради Співки буровиків України під час роботи конференції (22.09.2009 р., селище Морське, Судакського району, АР Крим)

¹ З 2020 року збірник наукових праць виходить під назвою «Інструментальне матеріалознавство. Tooling materials science».

вивченням, освоєнням і раціональним використанням потенціалу земних надр, а також з їх охороною. Спілка була зареєстрована 1 серпня 2008 року в Міністерстві юстиції на підставі рішення Установчого з'їзду.

Поza засіданням конференції здійснювались зустрічі науковців і фахівців, що дозволило глибше обговорити нагальні проблеми виробництва та досліджень в удосконаленні породоруйнівного інструменту, техніки та технології буріння свердловин різного призначення, а також в інших споріднених сферах.

Морське, 2003

Морське, 2007

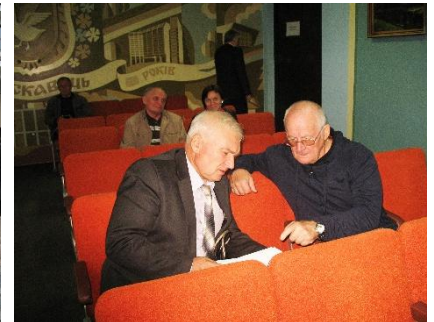
Морське, 2011

Трускавець, 2014

Трускавець, 2015

Трускавець, 2016

Трускавець, 2019

Зустрічі науковців і фахівців під час проведення конференцій з метою глибшого обговорення нагальних проблеми виробництва та досліджень в удосконаленні породоруйнівного інструменту

Відроджена 15 жовтня 2025 року XXIII конференція «Породоруйнівний і металообробний інструмент – техніка і технологія його виготовлення і використання» успішно завершила свою роботу. На підставі обговорень доповідей і плідних дискусій учасники конференції прийняли наступні рішення:

1. Здійснити комплекс заходів по відродженню в повному форматі конференції «Породоруйнівний і металообробний інструмент – техніка і технологія його виготовлення і використання».

2. Наступну XXIV конференцію провести у вересні 2026 р. у м. Трускавці.

3. До ювілейної XXV конференції (2027 р.) провести опрацювання матеріалів конференцій 1998–2025 рр., які були опубліковані у наукових збірниках, та підготувати до видання книгу про видатних учасників конференцій та їх значимих досягненнях, що можуть стати надбанням для наслідування у науковій, навчальній та практичній діяльності фахової наукової та виробничої спільноти.

4. Матеріали конференції опублікувати у черговому збірнику наукових праць (випуск № 28 за 2025 р).

Anatolii VDOVYCHENKO¹, Volodumyr KALYNOVYCH², Oleksandr SOKOLOV³

¹Academy of Technological Sciences of Ukraine

²Ukrainian Drillers Union

³V. Bakul Institute for Superhard Materials of the National Academy of Sciences of Ukraine

XXIII INTERNATIONAL CONFERENCE «ROCK DESTRUCTION AND METALWORKING TOOLS – TECHNIQUES AND TECHNOLOGY OF THEIR MANUFACTURE AND APPLICATION»

On October 15, 2025, as part of the IX International Specialized Exhibition "OilGasExpo-2025" at the International Exhibition Center (Kyiv, Ukraine), the XXIII Conference "Rock Destruction and Metalworking Tools - Techniques and Technology of Their Manufacture and Application" was held.

Key words: *Ukrainian Drillers Union, international conference, rock destruction tool, well drilling*

Література

1. Постанова X-ої Міжнародної конференції «Породоруйнівний і металообробний інструмент – техніка і технологія його виготовлення і використання». 23-28.09.2007. Морське, Крим. 8 с.
2. Вдовиченко А.І., Колодницький В.Н. Роль члена-корреспондента НАН України Владимира Петровича Бондаренко в становленні і розвитку научної школи Союзу буровиків України. *Інструментальне матеріалознавство: Збірник наукових праць*. Вип. 24. Київ: ІНМ ім. В.М. Бакуля НАН України, 2021. – С. 3 – 9.

Надійшла 26.10.25

References

1. (2007). *Postanova Kh-oi Mizhnarodnoi konferentsii «Porodoruivnyi i metaloobrobnyi instrument – tekhnika i tekhnolohiia yoho vyhotovlennia i vykorystannia» [Resolution of the 10th International Conference «Rock-breaking and metalworking tools – techniques and technologies for their manufacture and use»]*. Morske [in Ukrainian].
2. Vdovychenko, A.I., & Kolodnytskyi, V.M. (2021). Rol chlena-korrespondenta NAN Ukrainy Vladimira Petrovicha Bondarenko v stanovlenii i razvitii nauchnoi shkoly Soiuzu burovikov Ukrainy [The role of Vladimir Petrovich Bondarenko, corresponding member of the National Academy of Sciences of Ukraine, in the establishment and development of the scientific school of the Union of Drillers of Ukraine]. *Instrumentalnoe materialovedenie – Tooling materials science*. (24nd Issue, p. 3–9) [in Russian].